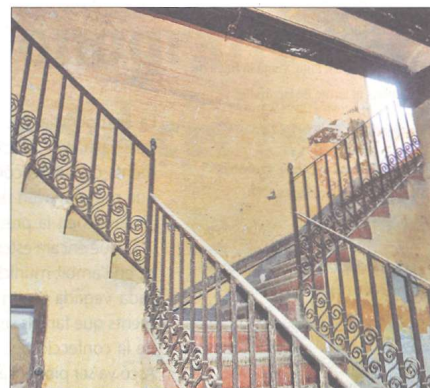

VISITA A LA FINCA DE XALAMERA Un mas amb estructures medievals, una gran bassa convertida en claustre i un aqüeducte, principals elements

Pati interior del mas principal, tot just després d'accedir-hi; l'aqüeducte dels arquets de Xalamera i una escala feta a la imperial a dins del mas. / NÚRIA CARO

D'esquerra a dreta i de dalt a baix, el mas principal, la sala gòtica, una imatge del complex d'edificis agafada des de la part vella de la finca, entre mandariners, i la gran bassa de reg, amb l'antic colomar al fons. / NÚRIA CARO

dóna faena a entre deu i quinze persones.

En definitiva, Cachafeiro ofereix capital per articular un complex singular, a tocar del riu Ebre, just al cor de la Reserva de la Biosfera. A excepció de les construccions, fa gairebé 10 anys que hi inverteix, cosa que fa pensar que està disposat a fer el pas, però de moment esperarà a que es configure el nou Govern per tornar a trucar a la porta de la direcció general d'Urbanisme. La recent habilitació de nous accessos des de l'Eix de l'Ebre (C-12) s'havia pogut interpretar com el desencallament de la inversió, però fonts properes a l'empresari asseguren que l'obra respon a la necessitat de facilitar l'entrada i la sortida dels camions amb fruita i s'havia de fer igualment. ■

Previsió de rehabilitar el patrimoni i construir més de 5.000 m² nous

"Que amb la introducció d'aquesta via econòmica, afegida a la pròpiament agrària, es puguin aportar els recursos necessaris per recuperar el mas medieval, edifici avui en un estat d'abandonament que l'ha portat al semiensorrament i compta per ell mateix amb un altíssim valor històric, arquitectònic i social, el qual sense aquesta nova utilització tindria els dies més que comptats". Aquest diagnòstic que fa el Pla Especial Urbanístic de la finca de Xalamera avala la pressió que exerceix ara Antonio Cachafeiro. El mas principal va ser iniciat pels monjos de Benifassà en el segle XIV i conserva estructures medievals que el projecte hotel·ler ha de preservar, si bé a la façana no hi ha cap altre ornament rellevant que l'arc adovellat de la porta principal. El seu interior gira al voltant d'un "interessant" pati interior a mo-

de d'impluvi (segons defineix el pla urbanístic), que conté l'escala més antiga i al qual s'accedeix directament des de l'exterior per un vestibul des de l'entrada principal. Hi ha una escala més recent, feta a la imperial i més ben conservada. La part sud de l'immoble, que amb el nou projecte allotjaria la recepció del complex i una desena d'habitacions, és la més antiga i conté les estructures gòtiques inicials, amb la sala més àmplia. La part nord és, però, la que està en més mal estat. Dins del conjunt hi ha una bassa de reg d'enormes dimensions. Envoltada per un emparrat i protegida per una balaustrada, configura un espai anular com una mena de claustre a l'aire lliure. A la part sud de la bassa hi ha un antic colomar que té la funció actual d'encabir la maquinària d'extracció d'aigua del pou que té a

sota. Totes les edificacions són del segle XIX o d'abans. La major part de magatzems manté trets identificatius de l'arquitectura il·lustrada de tradició industrial, amb ornaments de totxo en portes i finestres. I a 500 metres del mas, a la part més nova de la finca, trobem els arquets de Xalamera, un extraordinari aqüeducte que data de l'època gòtica, inclòs al catàleg municipal d'elements a protegir.

Actualment, hi ha una superfície construïda de 2.725 m², dels quals se'n rehabilitarien 2.660. La proposta avalada per Urbanisme preveu, també, més de 5.000 m² de nova construcció, la major part dels quals (3.498 m²), per a l'edifici amb el gruix de les habitacions. La rehabilitació s'emportaria 3,36 milions d'euros i les obres de nova planta, 6,27 milions. ■